

Wolf/Moeflon/N2000

Bestuurlijk overleg Peter Drenth en [REDACTED] over natuurbeheer zonder moeflons. In aanwezigheid van [REDACTED] en [REDACTED]

Woensdag 17 november van 11:00 tot 12:30, Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe

Apeldoornseweg 250, 7351 TA Hoenderloo

Aanleiding is het verschijnen op het park van een wolf die de daar aanwezig moeflons naar het leven staat. Dat heeft ook meermalen tot Statenvragen geleid. Bij beantwoording van de eerste vragen hierover in september is dit overleg toegezegd. Ook de meest recente beantwoording verwijst weer naar dit overleg. Tussentijds heeft al ambtelijk overleg plaatsgevonden, ook samen met LNV. Het idee van het park om de moeflons inheems te laten verklaren bleek daarbij niet mogelijk. Begin oktober zijn belangrijke rapporten verschenen in opdracht van BIJ12: Een juridische verkenning en een factfinding study, beide rapporten zijn belangrijke bouwstenen voor het nieuwe interprovinciale wolvenplan dat in 2022 moet verschijnen. Vanuit het park is er kritiek op de rapporten, de nadruk zou teveel liggen op bescherming en te weinig op mogelijkheden voor beheer. Het park vraagt zich ook af hoe invloed uitgeoefend kan worden op het nieuwe landelijke wolvenplan. Dat moet dan in eerste instantie via de lijn van het landelijke wolvenoverleg het LOW. Daarin zit voor de particulieren [REDACTED] die ook zitting heeft in de Gelderse wolvencommissie.

Over de relatie wolf/moeflon/Natura2000 hebben GS

Statenvragen beantwoord (volledige beantwoording in de bijlage):

PS20121-584 (12/8/21): Beantwoording schriftelijke Statenvragen

Statenleden Bos en Tolkamp van het CDA over Beschermen moeflons tegen wolven. Relevant daaruit:

Voorop staat dat de wolf wettelijke bescherming geniet terwijl dit niet geldt voor de moeflons. Dat moeflons verdwijnen waar de wolf verschijnt staat niet ter discussie. Wij hebben daarom begrip voor de zorgen die er leven bij het park over haar icoonsoort de moeflon en begrijpen haar wens om deze moeflons te kunnen behouden. Of er objectief sprake is van een spanning ten opzichte van de Natura2000 doelen kunnen wij op dit moment niet vaststellen. Verschillende beheerders op de Veluwe zetten verschillende beheermethoden in om de doelen te halen, ook om bijvoorbeeld het dichtgroeien van de heide te voorkomen. Of er voor het park een volwaardig alternatief is voor de huidige werkwijze kunnen wij niet beoordelen maar dit is ook in eerste instantie een verantwoordelijkheid van het park zelf. Wij bieden aan hierover met het park in gesprek te gaan.

en

[Kan het college aangeven wat ervoor nodig is om daadwerkelijk tot wolvenvrije gebieden in Gelderland te komen?] *Nee, dat kunnen wij op dit moment niet aangeven. Zoals ook aangegeven in de beantwoording van onze Statenvragen met kenmerk PS2021-225 van CDA over de wolf, is onze inzet om in de loop van 2021 meer duidelijkheid te krijgen over deze*

en andere vragen. Naar verwachting kunnen de uitkomsten begin 2022 worden verwerkt in een te actualiseren versie van het interprovinciale wolvenplan zodat een duidelijker perspectief ontstaat.

⇒ Inmiddels weten we uit de afgeronde onderzoeken dat het aanwijzen van wolfvrije gebieden niet mogelijk is.

PS2021-723 (22/10/21) over moeflon en wolf: Let op, vaststelling is voorzien in GS 23/11 dus antwoorden zijn nog niet definitief/openbaar. Relevant daaruit:

Als het instandhoudingsdoel voor droge heide niet wordt gehaald dan dienen er passende maatregelen te worden genomen om te voorkomen dat het leefgebied van de N2000 doelsoorten en de genoemde typische soorten daar ook onder te lijden hebben. Naast maatregelen aan de bron zijn het natuurbeheer en de eventuele herstelmaatregelen in de kwetsbare natuur van belang. Deskundige inzet van de eigenaren van deze natuurterreinen is daarbij onmisbaar. Wij doen daarom steeds een beroep op deze natuurbeheerders die wij daarvoor ook financieel ondersteunen. Als, om wat voor reden dan ook, niet kan worden voldaan aan een goede instandhouding van natuurlijke habitats, dan treden we in overleg met de beheerder om vanuit het gevoelde partnerschap mee te denken over oplossingen. Een dergelijk overleg vindt ook plaats met Nationaal Park de Hoge Veluwe.

en

De verzuring en vermesting als gevolg van te hoge stikstofdepositie heeft verreweg de meeste impact op het halen van het instandhoudingsdoel voor droge heide (H4030). Daarnaast blijft adequaat regulier beheer van droge heide noodzakelijk. De consequentie van het niet inzetten van de moeflon voor regulier beheer betekent dat een andere oplossing moet worden gezocht, wellicht in een vorm die ook elders op de Veluwe in de heide wordt toegepast.

⇒ We gaan niet op de stoel zitten van de eigenaar/natuurbeheerder. Inzet van grote grazers kan helpen, of een gescheperde kudde van heideschapen al dan niet in combinatie met geiten om ook de houtige opslag te lijf te gaan. Het park zal prima in staat zijn om zelf een werkwijze te vinden.

Verplaatsen van moeflons:

█ gaf 19 oktober desgevraagd aan dat een afrastering binnen het park wordt gemaakt van 35 ha en dat nagedacht wordt over export. Geen nieuws voor ons dus want dat is ook wat we op 15 september met het park en LNV hebben besproken.

We zijn als provincie bevoegd gezag ten aanzien van afschot van moeflon, daarvoor is vanuit VV een zogenaamde opdracht verleend zodat jagers moeflons kunnen schieten. Dat is straks niet meer nodig als ze worden opgesloten of afgevoerd of opgegeten, maar dat terzijde.

In alle gevallen is de NVWA verantwoordelijk voor dit vraagstuk, dat wil zeggen als de moeflons tot gehouden dieren binnen het park worden gemaakt en als er sprake is van export. Wij moeten er pas iets van vinden als de dieren na export weer terug komen maar dat is nog niet aan de orde.

De moeflons zijn exoten en hebben op dit moment nog niet de status van gehouden dieren, als het park dat wil veranderen dan via NVWA/RVO dus LNV. Er is dan ook nog een route denkbaar om ze tot gehouden wilde dieren te bombarderen zoals in de Oostvaardersplassen is gedaan met de runderen en paarden daar. Of dat voor moeflon kan is nog niet bekend maar ook in dat geval ligt dat bij NVWA. Conclusie, we zijn als provincie gesprekspartner maar geen bevoegd gezag ten aanzien van dit vraagstuk.

Overige lopende zaken:

Toevoeging Indra:

Het NPHV mailt [REDACTED] begin november dat ze enorm teleurgesteld zijn omdat ze vorig jaar 12,5 miljoen hebben voorgesteld aan de provincie en hier nog niks van gezien hebben danwel toegezegd hebben gekregen.

Een gek moment omdat:

- we midden in de gesprekken rondom de subsidieaanvraag zitten met het NPHV en er goed aan verwachtingenmanagement is gedaan wat kan wel en wat kan niet (inrichtingen ingangen park) en wat komt later (recreatiezoneringsmaatregelen). De subsidieregeling gaat eind november open.
- het management overleg met alle TBO's onder leiding van [REDACTED] over het proces SPUK/Programma Natuur - een week na de mail over teleurstellingen - heeft het NPHV [REDACTED] geen melding gemaakt van de teleurstelling. Opvallend omdat Ernst echt een rondje heeft gedaan bij alle tbo's of alles goed liep.

Het park vergeet in haar teleurstellingen over de 12,5 miljoen te vertellen dat:

- het NPHV dit voorjaar al 1,2 miljoen gefinancierd heeft gekregen van het rijk (ministeriële regeling) die op de lijst staan van 12,5 miljoen die aan de provincie is gestuurd.
- de provincie dit voorjaar al 6 ton heeft betaald voor het totale project dat op de lijst van 12,5 miljoen staat voor voorzetting onderzoek steenmeel. Dit loopt niet via de spuk subsidie, maar via een opdracht is wel al betaald door de provincie.
- op deze lijst van 12,5 miljoen ook 3 projecten zaten voor herinrichting park ingangen (totaal 5 miljoen samen). Vanaf het begin is door [REDACTED] aangegeven dat het inrichten van de park ingangen niet vanuit programma natuurgeld wordt betaald.

Verder staan op de lijst van 12,5 miljoen:

- aanleg nieuw fietspad 1.5 miljoen (natuurmaatregel?)
- deasfalteren laan 8 ton

Deze maatregelen moeten in het totale pakket van recreatiezoneringsmaatregelen worden beoordeeld. Ook wordt de SPUK subsidieregeling voor recreatiezoning pas opengesteld als het zoneringsplan door GS wordt vastgesteld. Dit is gecommuniceerd met het park. Het zou raar zijn als GS al maatregelen gaat gunnen, waar nog inspraak op mogelijk is.

Wat betreft de andere projecten op de lijst van 12,5 miljoen lopen de gesprekken tussen de provincie en het NPHV gewoon alleen lopen ze niet via het SPUK spoor omdat:

- het nog experimentele en niet bewezen maatregelen zijn zoals Enten bodem 9 ton. Dit gaan we mogelijk wel doen, maar niet via SPUK, maar via opdracht.
- Dit onderzoek mogelijk al wordt gedaan en dat dit nog moet worden onderzocht zoals Begrazing hoefdieren irt steenmeel 3 ton
- Dit project Veluwe breed project worden opgepakt – bepalen ondergrens wilddruk 3 ton
- het functieverandering van landbouw percelen betrof een daarvoor hoefde ze geen gebruik te maken van de SPUK want er was al een bestaande subsidieregeling – 1,2 miljoen

Verder kan sowieso via SPUK uit de aanvraag van 12,5 miljoen:

- Herstelprogramma 5 ton
- omvorming bossen 2 ton

Ps. Ik heb de cijfers afgerond exacte bedragen staan natuurlijk in de tabel van het park.